

HET BESTE VAN ROME IN 6 ROUTES

ROUTE 1 > CENTRO STORICO p. 18

Dit gedeelte van de stad is altijd bewoond geweest. Slinger je weg door het centrum, drink een spritz op Piazza Navona en bewonder het Pantheon.

ROUTE 2 > VATICANO, BORGO & PRATI p. 38

Het kleine Vaticaanstad heeft de grootste, meest overweldigende kunstcollectie ter wereld. Kom bij met een lunch in de Borgo en ga shoppen in Prati.

ROUTE 3 > COLOSSEO, FORI & MONTI p. 58

'Zolang het Colosseum blijft staan, zal ook Rome blijven staan.' Verbaas je over de bouwdrift van de Romeinen, bezoek de Fori en de Palatino en duik dan Monti in voor een aperitivo.

ROUTE 4 > BARBERINI, TREVI, POPOLO & BORGHESE p. 78

Weelderige fonteinen langs deze route, indrukwekkende palazzi en statige obelisk. Voel je Fellini in Via Margutta en dwaal door Villa Borghese richting de mooiste Bernini's.

ROUTE 5 > CENTRO, GHETTO & AVENTINO p. 98

Van noord naar zuid door het Ghetto en over de Aventino. Het uitzicht vanuit de Giardino degli Aranci zul je niet snel vergeten.

ROUTE 6 > OSTIENSE, TESTACCIO & TRASTEVERE p. 118

Midden in Ostiense torent de Gazometro boven de industriegebouwen uit. Via Testaccio kom je in Trastevere, aan de andere kant van de Tiber, en kijk je uit over de stad.

Best tips ever!

TIME TO MOMO IN ROME

Stap je hotel uit en loop regelrecht naar de leukste wijken van de stad. Op weg naar nieuwe restaurantjes, de beste koffie en dat lokaal gebrouwen biertje. Bij **time to momo** delen onze lokale auteurs uit liefde voor hún stad alleen de echte highlights met je. Zo sla je de drukke dertien-in-een-dozijn-winkelstraten over en wandel je, terwijl je onderweg een bezienswaardigheid meepikt, naar de leukste adressen waar de locals zelf graag komen. Geniet van elke seconde en haal alles uit je stedentrip.

NAAR ROME!

Jij gaat naar Rome! Niet *in bocca al lupo*, want deze gids loodst je door alle lagen van de Romeinse geschiedenis. Rome is volgens de legende gesticht in 753 v.Chr., maar heeft zichzelf altijd weten te transformeren en vernieuwen en is nog steeds actueel. Via de zes routes kom je langs alle Romeinse highlights: van het Campo de' Fiori naar het Colosseum en van Piazza Barberini naar de Trevi-fontein en de Spaanse trappen. En zo zie je 28 eeuwen passeren: op antieke resten groeiden middeleeuwse buurten waar (met antieke resten) renaissance-palazzi en barokke kerken zijn gebouwd. 19e eeuwse arbeiderswijken krijgen een tweede leven en gaan gekleed in *murales*, en hippe winkels en prachtige restaurants vind je overal. Maar de bar blijft de bar en traditioneel is nooit ver weg.

time to momo laat je lekker wandelen, in je eigen tempo de stad ontdekken en de local lifestyle beleven. Zonder dat je je hoeft voor te bereiden. We leiden je met onze routes langs de favoriete restaurants, cafeetjes, musea, galeries, winkels en bezienswaardigheden: langs de plekken in onze stad waar we zelf graag komen en een leuke tijd hebben. Dus misschien kom je ons wel tegen.

Geen van de adressen die we beschrijven heeft voor vermelding betaald, niet voor de tekst en niet voor de foto's. Alle teksten zijn geschreven door een onafhankelijke redactie. En dat geldt niet alleen voor de adressen in deze gids, maar ook voor de informatie in onze **time to momo app** en alle nieuwste tips, themaroutes, wijkinformatie, blogs en selectie van de leukste hotels op www.timetomomo.com.

LOCAL
JESSICA SCHOTS

STAD
ROME

WERK & BEZIGHEDEN
KUNSTHISTORICUS,
DOCENT & SCHRIJVER

Schrijven in een barretje, nieuwe plekken ontdekken en uren door de stad lopen om

vervolgens vrienden te ontmoeten om samen nog meer nieuwe plekken te ontdekken. Jessica Schots zag het helemaal voor zich. Voor de kunst, architectuur, het weer en het leven verhuisde zij in 2019 naar Rome.

PRAKTISCH

Met de zes routes in deze gids kun je te voet en in je eigen tempo de leukste wijken van de stad ontdekken. De routes leiden je langs musea en bezienswaardigheden, maar laten je vooral ook zien waar je lekker kunt eten en drinken, shoppen, genieten en leuke dingen kunt doen. Op de overzichtskaart voor in de gids kun je zien door welke delen van de stad de routes lopen.

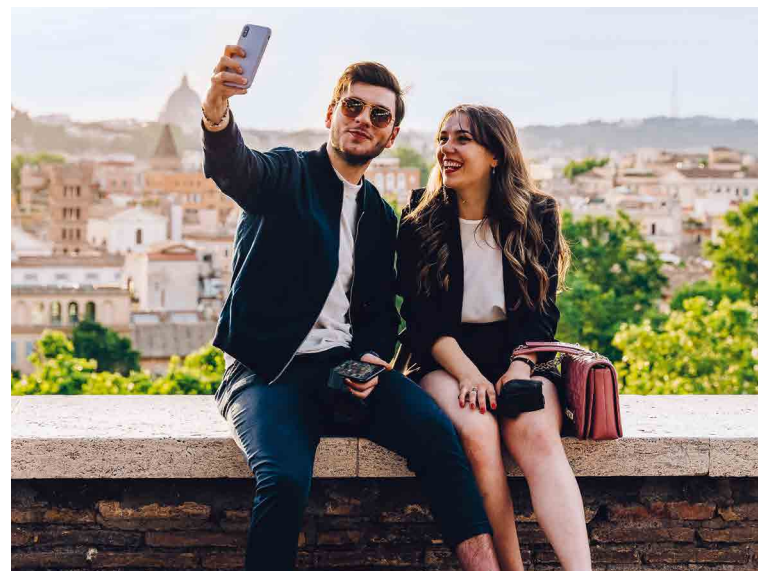
Elke route is duidelijk weergegeven op een gedetailleerde plattegrond aan het begin van het betreffende hoofdstuk. Ook alle adressen zijn op deze kaart terug te vinden. Aan de kleur van de bolletjes kun je zien om wat voor soort adres het gaat (zie de legenda onder aan deze pagina). Verderop in het hoofdstuk wordt elk adres steeds uitgebreid beschreven. Zonder de genoemde adressen uitgebreid te bezoeken, duurt één route maximaal drie uur. De afstand in kilometers vind je boven de routebeschrijving.

PRIJSINDICATIE

Om je een idee te geven van de prijzen in restaurants, vind je bij hun adresgegevens steeds een prijsindicatie. Tenzij anders vermeld, is het bedrag de gemiddelde prijs van een hoofdgerecht. De entreprijzen van bezienswaardigheden zijn de reguliere tarieven. Eventuele gereduceerde tarieven noemen we niet.

GOED OM TE WETEN

Romeinen vinden het niet zo erg als de dag niet helemaal loopt zoals gepland. Dus ontspan je en geniet ervan, maak je niet druk over de afwezigheid van dienstregelingen, restaurants die later opengaan dan op het bordje staat of musea die juist eerder sluiten dan vermeld wordt.

De meeste winkels gaan dicht tijdens de lunch, grofweg tussen 13.30 en 15.00 uur, en zijn op zondag en maandagochtend gesloten. Augustus is de belangrijkste vakantie maand in Italië en veel winkels en restaurants in Rome zijn dan dicht (*chiuso per ferie*, helaas), ook als hierover in de gids geen specificaties bij een adres staan. In het centrum valt het wellicht mee, maar verbaas je in andere wijken niet over de rust op straat. Houd hier rekening mee om eventuele teleurstellingen te voorkomen.

Sinds juli 2014 hanteren de musea in Italië een nieuw beleid. Was een museumkaartje voorheen gratis voor senioren vanaf 65 jaar, tegenwoordig moeten zij de volle mep betalen. Ter compensatie worden er twee keer per jaar museumnachten georganiseerd. Bovendien zijn de grote bezienswaardigheden, zoals het Colosseo, iedere vrijdag tot tien uur 's avonds geopend. Een ander voordeel is dat iedere eerste zondag van de maand musea gratis toegankelijk zijn. Sinds de uitbraak van de coronapandemie moet je in alle musea van tevoren je tijdslot reserveren. Als je onder de 18 of (student) onder de 26 bent krijg je vaak korting. Neem je paspoort of studentenkaart mee.

LEGENDA

● >> BEZIENSWAARDIGHEDEN	● >> SHOPPEN
● >> ETEN & DRINKEN	● >> LEUK OM TE DOEN

Wil je kerken bezoeken, denk dan aan het kledingvoorschrift. Neem op warme zomerdagen een dunne sjaal mee om schouders te bedekken. Heb je te blote benen, dan mag je er niet in. Een broek of rok tot over de knie kan vaak wel. Kijk goed naar de openingstijden: veel kerken gaan dicht voor de lunch.

ROMEINSE EETGEWOONTES

Eten is een belangrijk onderdeel van het Italiaanse leven, maar Romeinen ontbijten niet uitgebreid: meestal nemen ze een cappuccino en een *cornetto* (croissant) in hun buurtbarretje. Betaal bij de kassa en ga dan met je bonnetje naar de bar. In een paar minuten sta je weer buiten. Je laten bedienen aan een tafeltje is duurder. Romeinen eten over het algemeen laat. Ze lunchen uitgebreid tussen 13.00 en 15.00 uur en 's avonds komen alleen in de meest toeristische restaurants voor 20.00 uur de borden op tafel. De *apertivo* is het relaxmoment van de dag. Na het werken, voor het eten: even een drankje met altijd wat hapjes. Vermijd restaurants waar obers buiten hun menu aanprijzen. Stap rustig een willekeurige Romeinse *trattoria* of *osteria* binnen, het is echt moeilijk om hier níét goed te eten.

Op de rekening staat vaak een bedrag voor *coperto* of *pane*, het couvert, meestal zo'n 2 tot 3 euro per persoon. Je hoeft dan niet per se een fooi te geven, alleen als de bediening echt heel goed was, dan doe je dat natuurlijk wel.

Typisch Romeinse gerechten zijn de pasta's carbonara, *cacio e pepe* en *amatriciana*, artisjokken (*alla giuda* of *alla romana*). Natuurlijk proef je wat *suppli*. Maar het meest Romeins is misschien wel *la cicoria* (bestel maar gewoon een portie, is goed voor je).

NATIONALE FEESTDAGEN

- 1 januari** > Nieuwjaar
- 6 januari** > Driekoningen (Befana)
- Maart of april** > Paasmaandag
- 25 april** > Bevrijdingsdag
- 1 mei** > Dag van de Arbeid
- 2 juni** > Feest van de Republiek
- 29 juni** > Feest van Sint Petrus en Sint Paulus

ALGEMEEN

15 augustus > Maria Hemelvaart (Ferragosto)

1 november > Allerheiligen

8 december > Onbevleete Ontvangenis

25 december > Kerstmis

26 december > Tweede Kerstdag (Santo Stefano)

HEB JE NOG TIPS?

We hebben deze gids zo zorgvuldig mogelijk samengesteld. Het aanbod van winkels en restaurants wisselt in Rome echter regelmatig. We houden de routes en adresgegevens zoveel mogelijk up-to-date en als je onze time to momo app, die bij deze gids hoort, downloadt, dan heb je altijd de meest recente informatie bij je. Ook deze gedrukte gids proberen we zo vaak mogelijk te herzien. Mocht je desondanks een adres niet meer kunnen vinden of heb je andere opmerkingen of tips voor deze gids, laat het ons dan weten. Mailen kan naar info@momedia.nl, maar je kunt ook een reactie achterlaten op www.timetomomo.com of op onze Facebookpagina.

VERVOER

VLIEGVELD

Een taxirit van **vliegveld** Leonardo da Vinci (Fiumicino) naar het centrum kost 48 euro, vanaf vliegveld Ciampino betaal je 30 euro. Let wel op: het tarief geldt alleen binnen de Aureliaanse muren (het historische centrum). Er zijn op beide vliegvelden veel onofficiële taxichauffeurs die toeristen oplichten. Stap alleen in een witte auto met taximeter. Je kunt ook met de **shuttlebus** naar station Roma Termini (www.sitbusshuttle.it, www.terravision.eu). Een ritje met de **Leonardo Express-trein** van Fiumicino naar Termini kost 14 euro en voor de trein naar station Trastevere betaal je 8 euro.

OPENBAAR VERVOER

Rome heeft drie metrolijnen. A en B kruisen elkaar bij Termini, lijn C is deels nog in aanbouw, bij San Giovanni kun je overstappen op de A-lijn. Normaal rijdt de **metro** van 5.30 tot 23.30 uur (vrijdag en zaterdag tot 1.30 uur). Met de **bus** bereik je de plekken waar de metro niet komt, maar de bussen zitten vaak erg

